

Gemeente **Heerde**

Bijlagen

→ www.heerde.nl

Bijlage 1: Interne beheersing

Voortgang / beleidsontwikkeling

Interne beheersing

De gemeente Heerde streeft een zelfcontrolerende organisatie na, waarbij zij voortdurend aandacht schenkt aan het verbeteren van haar procesinrichting en haar sturende en beheersende taken. Vanzelfsprekend pakt zij de aanbevelingen die zij ontvangt van haar accountant op door gericht deze aanbevelingen uit te zetten en te monitoren op welke wijze de organisatie deze aanbevelingen afweegt, oppakt en implementeert. Twee keer per jaar beoordeelt en rapporteert de Control-functie over de mate waarop de organisatie opvolging heeft gegeven aan de aan haar opgelegde aanbevelingen. Verantwoording over de mate waarop de organisatie opvolging geeft aan de opgelegde aanbevelingen door de accountant vindt in deze paragraaf plaats (verantwoording in de najaarsnota en de jaarstukken).

Ontwikkelingen op het gebied van 'Interne beheersing' binnen gemeenten

De commissie Depla heeft in 2015 een advies uitgebracht op het vernieuwde BBV (Besluit Begroting en verantwoording provincies en gemeenten). Eén van die adviezen betreft de invoering van een 'rechtmatigheidsverantwoording' door gemeenten. Met het afgeven van de rechtmatigheidsverantwoording, neemt het college expliciet de verantwoordelijkheid voor het financieel rechtmatig handelen van de gemeente. Rechtmatigheid is hierbij één kernbegrip van goed overheidsbestuur. Doel is dat gemeenten professionaliseren in het verantwoord omgaan met publieke middelen en dat zij daarbij mogelijkheden biedt om de service aan de inwoners (klanten) naar tevredenheid en in continuïteit te organiseren. Burgers en bedrijven moeten er op kunnen vertrouwen dat overheden publieke gelden rechtmatig verwerven en besteden en dat hun vertegenwoordigers in de besturen van overheden erop toezien dat dit gebeurt.

Het college is verantwoordelijk voor een rechtmatige uitvoering van de begroting. Het is daarom aan het college om hier verantwoording over af te leggen.

Een toelichting op de stand van zaken rondom de ontwikkeling en implementatie van de genoemde rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in deze paragraaf.

De gesprekken tussen het ministerie van Binnenlandse Zaken en de commissie BBV (met betrokkenheid van de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (NBA), de VNG en het IPO) bevinden zich in een vergevorderd stadium t.a.v. de invoering van de rechtmatigheidsverantwoording. Duidelijkheid is er t.a.v.:

- De reikwijdte van de verantwoording: deze zal betrekking hebben op de financiële beheershandelingen. Daarmee komt de reikwijdte van de verantwoording door het college overeen met de huidige rechtmatigheidsverklaring door de accountant. Vooralsnog sluit het college zich aan bij de reikwijdte van deze scope;
- Rechtmatig handelen omvat de financiële beheershandelingen die in overeenstemming zijn met de begroting en de relevante wet- en regelgeving (waaronder gemeentelijke verordeningen);
- De rechtmatigheidscriteria waarover het college verantwoording dient af te leggen:
  1. Calculatiecriterium;
  2. Valuteringscriterium;
  3. Volledigheidscriterium;
  4. Adresseringscriterium;
  5. Aanvaardbaarheidscriterium;
  6. Leveringscriterium;

7. Begrotingscriterium;
8. Voorwaardencriterium;
9. Misbruik & oneigenlijk gebruikscriterium.

Aangezien de accountant een oordeel geeft over de getrouwheid van de financiële verantwoording én de eerste 6 rechtmatigheidscriteria eveneens dit getrouwheidsaspect afdekken zal het getrouwheidsoordeel van de accountant impliciet een oordeel geven over deze rechtmatigheidsaspecten.

- De rechtmatigheidsverantwoording zal binnen de jaarstukken onderdeel gaan uitmaken van het onderdeel 'de jaarrekening', het onderdeel waarover de accountant haar getrouwheidsverklaring verstrekt. Door het plaatsten van de verantwoording binnen dit deel van de jaarstukken maakt dat de accountant eveneens een oordeel over het *beheerssysteem*, wat leidt tot de rechtmatigheidsverantwoording door het college, geeft.

Ontwikkelingen binnen uw gemeente

Met de komst van de rechtmatigheidsverantwoording neemt het belang van rechtmatigheid en de bijbehorende goede interne beheersing toe. Het gaat hierbij niet alleen om de beheersing van processen, maar vooral ook om het versterken van de cultuur (de houding en het gedrag) en het bewustzijn binnen de organisatie. Hier ligt een gezamenlijke verantwoordelijkheid bij het college, het MT én de lijn. Daarbij zal er duidelijkheid moeten komen over de invulling van de rol van de raad, het college, de ambtelijke organisatie en de accountant. Deze rol zal daarbij (deels) veranderen. Vragen die hierbij spelen zijn o.a. wat is de aan te nemen grondhouding t.a.v. de te nemen verandering bij de raad en het college en zijn zij zich hiervan bewust?

Door het college wordt momenteel ingezet op het nog verder optimaliseren van het beheerssysteem binnen de gemeente, waaronder explicitering van het te hanteren managementmodel[1]. Expliciet heeft het college hierbij aandacht voor de verantwoordelijkheden die zij krijgt m.b.t. de afgifte van de rechtmatigheidsverantwoording. Het college laat zich hierbij informeren door zowel interne deskundigen als haar accountant. Het college neemt de raad, het MT en de lijn hierin mee. Op 10 februari 2020 heeft de raad in gezamenlijkheid met het college een workshop gevolgd rondom de impact van de rechtmatigheidsverantwoording.

Basis voor het normenkader van de rechtmatigheidsverantwoording is de Kadernota rechtmatigheid 2019. De kaders vanuit deze kadernota verwerkt het college in het controleprotocol 2020 e.v. Met de jaarlijkse vaststelling van het controleprotocol door de raad heeft zij invloed op de scope van de rechtmatigheidsverantwoording door het college.

De kaders vanuit het controleprotocol zijn voor de Control-functie binnen de gemeente Heerde (de 3^e controlelijn[2]) uitgangspunt voor de uit te voeren audits. De audits zijn nader omschreven in het intern controleplan en de onderliggende opdrachtformuleringen. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de Control-functie liggen vast in het Interne Controle Statuut. Begin dit jaar is een aanzet gemaakt tot het doorvoeren van een transparante splitsing tussen het beheerssysteem getrouwheid en rechtmatigheid en de verwerking daarvan binnen de opdrachtformuleringen voor de uit te voeren audits.

De commissie BBV heeft in januari 2020 de model tekst en toelichting voor de rechtmatigheidsverantwoording uitgebracht.

Follow-up aanbevelingen accountant

Naast de toelichting op de ontwikkeling en implementatie van de rechtmatigheidsverantwoording geeft deze paragraaf inzicht in de wijze waarop de organisatie is omgegaan met de opvolging van de aanbevelingen welke zijn aangereikt door uw accountant. De bijbehorende toelichting hierop is opgenomen onder de navolgende kop 'Risicogebieden'.

Raakvlak paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'

De paragraaf Interne Beheersing heeft direct een raakvlak met de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'. Beiden geven inzicht in de wijze waarop wij als gemeente de risico's inventariseren en hoe wij deze willen beheersen. Voor zover risico's te kwantificeren zijn, zijn deze opgenomen in de paragraaf 'Weerstandsvermogen en risicobeheer'.

Risicogebieden

In de onderstaande tabel is zichtbaar gemaakt binnen welk risicogebied of proces verbeteringen zijn doorgevoerd en binnen welke processen nog procesverbeteringen te realiseren zijn. Aansluitend op de tabel is een toelichting opgenomen op de ontwikkelingen binnen de aangewezen risicogebieden. De openstaande aanbevelingen zijn aansluitend in tabelvorm opgenomen, waarbij in een afzonderlijke kolom de geplande realisatiedatum is toegevoegd.

Risicogebied/ proces	Aanbevelingen onderhanden ten tijde van de jaarstukken 2018	Aanbevelingen nieuw	Aanbevelingen afgerond, niet opgevolgd of vervangen door nieuwe aanbeveling	Aa or
Decentralisatie rijkstaken	1			
Inkoop & aanbesteding	1			
Planning & Control	2			
Bestuurlijke samenwerking	1			
Subsidieverstrekking				
Verbonden Partijen/ H2O	1			
Wet- en regelgeving	1			
Totaal	7	0	0	

Decentralisatie rijkstaken

Met ingang van 1 januari 2015 zijn de Jeugdwet 2015, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 en de Participatiewet 2015 in werking getreden. Gemeenten zijn per deze datum verantwoordelijk voor de uitvoering van deze wetten.

Over de boekjaren 2017 en 2018 is een goedkeurende controleverklaring verstrekt aan uw gemeente. Om de resterende onzekerheden zoveel als mogelijk in te perken en zodoende meer grip te krijgen op de jeugd en Wmo (nieuw) processen is in de afgelopen jaren ingezet op de implementatie van een aantal beheersmaatregelen. Enerzijds gericht op het zicht krijgen op de jaarlast (gereed), anderzijds op het inrichten van beheersmaatregelen die zijn gericht op het verkrijgen van zekerheid t.a.v. de

prestatielevering. Deze beheersmaatregelen omvatten zogenaamde 'soft controls' en zijn deels door uw gemeente in richten, deels zijn wij daarbij afhankelijk van te maken afspraken met uw regio. De beheersing zal bestaan uit een mix van de implementatie van onderstaande beheersmaatregelen:

- a. Transparante klachtenregistratie en bijbehorende klachtafhandeling;
- b. Toets op geleverde prestatie door zichtbare uitvraag omtrent bevindingen en toekenningen ter zake van herindicaties;
- c. Uitbreiden van cliëntervaringsonderzoeken met vragen rondom de prestatielevering;
- d. Periodieke evaluaties met zorgaanbieders, waarbij de prestatielevering onderdeel uitmaakt van de bespreekpunten tijdens de jaarcyclus;
- e. Evaluaties tegengestelde belangen eigen bijdrage zorg vs ontvangen zorg;
- f. Steunen op controlemogelijkheden die het elektronisch berichtenverkeer ons biedt.

Inmiddels is het concept controleplan, gericht op de beheersing van de prestatielevering, afgestemd met uw accountant en de regio (inkoop, accountmanagement en toezichthouder). Uitwerking en implementatie van de daaruit voortvloeiende afspraken vinden plaats ultimo 2019 en 2020. Realisatie vindt naar verwachting ultimo 2020/primus 2021 plaats.

Inkoop & aanbesteding

Om zicht te krijgen op het toepassen van de juiste aanbestedingsprocedure is m.i.v. 1 juli 2019 het inkoopstartformulier beschikbaar gekomen. Het invullen van het inkoopstartformulier maakt dat de inkoopadviseurs, de door de inkopers ingenomen overwegingen, kunnen toetsen die leiden tot het innemen van de juiste keuze van de aanbestedingsprocedure. Daarbij is er zicht op het toerekenen van facturen aan het juiste project of de juiste kostenplaats.

De pilot-periode omvat 9 maanden. Momenteel wordt de evaluatie van het gebruik van het inkoopstartformulier opgestart. Oplevering van de evaluatie vindt plaats in Q2 2020, waarna zo nodig bijstelling en optimalisatie van het proces en het formulier plaats kan vinden.

Planning & Control

In 2018 zijn de kosten voor het achterstallig groot onderhoud gebouwen in beeld gebracht en is er een reserve voor aangemaakt. De feitelijke onttrekking in 2019 blijft achter op de geplande uitgaven.

Het onderhoudsplan gebouwen is onderhanden, de vertaling naar een meerjarenonderhoudsplan is nog niet gemaakt, evenmin het concretiseren van de investeringsbeslissing en de vertaling naar de exploitatie. Er is momenteel geen aansluiting met het in de reserve opgebouwde kapitaal.

Wet- en regelgeving

Het college heeft primus 2020 het geactualiseerde beleid ter voorkoming van Misbruik en Oneigenlijk gebruik vastgesteld. Daarmee zal de aanbeveling tot het opstellen en implementeren van een overkoepelend anticorruptiebeleid in de najaarsnota 2020 als gereed worden aangemerkt. De toets op de naleving van het beleid zal vwb de rechtmatigheid en getrouwheid onderdeel gaan uitmaken van de toets op de meest materiële financiële processen binnen de gemeente Heerde.

Openstaande aanbevelingen

Een overzicht van de openstaande aanbevelingen is in onderstaande tabel opgenomen.

	Risicogebied	Aanbeveling	Realisatiedatum
1	Decentralisatie rijkstaken	Extra bezuinigingen gecombineerd met extra taken en invoering van de wet Werken naar Vermogen zullen grote aandacht van de gemeente vragen de komende tijd. Zie toe op het beschikbaar stellen van voldoende randvoorwaarden die een beheerste uitrol van de gedecentraliseerde taken waarborgen.	2019
2	Inkoop & aanbesteding	Formaliseren van de controle op de prestatielevering in de huidige procesgang van het goedkeuren van inkoopfacturen.	Primo 2020
3	Planning & Control	Actualiseer het onderhoudsplan en herreken de voorziening ³ , rekening houdende met onderstaande uitgangspunten: <ul style="list-style-type: none"> • de voorziening voor groot onderhoud bestaat uit kosten die samenhangen met te plegen groot onderhoud in de toekomstige jaren (gehele looptijd); • kosten voor achterstallig onderhoud maken onderdeel uit van de exploitatie en mogen niet worden voorzien. 	2019
4	Planning & Control	Stem het beheerplan af op het accommodatiebeleid en stem de onderhoudsvoorziening af op het beheerplan. Een financiële vertaling van het beheerplan is voor de bepaling van de hoogte van de voorziening noodzakelijk.	2019/primo 2020
5	Samenwerking H2O	Houd goed toezicht op de samengevoegde of op afstand gezette activiteiten en ontwikkel hiervoor een beheersinstrumentarium.	2019
6	Verbonden partijen/ H2O	De drie gemeenten dienen gezamenlijk bestuurlijk op te trekken om de noodzakelijke randvoorwaarden (zoals beschreven in het nieuwe perspectief) te realiseren.	2019
7	Wet- en regelgeving	Er wordt geadviseerd om een overkoepelend anti-corruptiebeleid op te stellen en te implementeren, waar nodig aangevuld met trainingen. In het verlengde hiervan wordt geadviseerd om periodiek te toetsen of de maatregelen als opgenomen in dit beleid zichtbaar worden nageleefd.	2019/primo 2020

[1] Tevens referentiemodel dat door auditors wordt gebruikt bij het uitvoeren van een onderzoek. Dit beheersmodel geeft inzicht in de wijze waarop de organisatie omgaat met de beheersing van risico's t.a.v. de realisatie van haar doelstellingen.

[2] Eerste lijn omvat het primaire proces, waarbij de business verantwoordelijkheid draagt voor de beheersing van haar eigen processen. De tweede lijn is ingericht om ondersteuning te bieden aan de eerste lijn. Zij adviseert, coördineert en bewaakt dat het lijnmanagement haar verantwoordelijkheid in de eerste lijn ook daadwerkelijk neemt.

[3] Met het ontbreken van een actueel beheerplan is de voorziening omgezet in een reserve onderhoud gebouwen. In aansluiting op de actualisatie van het beheerplan en de aansluiting op het accommodatiebeleid zal de keuze moeten worden gemaakt de reserve te handhaven, hetzij deze om te vormen naar een voorziening.

Bijlage 2: Voortgang ombuigingen 2019

Overzicht voortgang ombuigingsvoorstellen 2019

Nr.	Ombuigingsvoorstel	Bedrag	Stand van zaken
-----	--------------------	--------	-----------------

Bestuur en Financiën			
1	Openingstijden gemeentekantoor	€ 16.500	Deze taakstelling is gerealiseerd binnen de lopende personeelskosten.
2	Mediation en juridisch advies	€ 15.000	Deze ombuiging is grotendeels gerealiseerd (overschrijding €3.500,-).
3	Afschrijving De Heerd en De Rhijnsberg	€ 80.000	Deze ombuiging is grotendeels gerealiseerd (overschrijding €26.000,-).
4	Hondenbelasting (wordt van afgezien; amendement 2019-09)		Niet van toepassing.
5	Toeristenbelasting (gefaseerd verhoogd met €0,10 voor 2019; €0,25 voor 2020 en 2021 en €0,50 voor 2022 e.v.)	€ 18.000	Deze ombuiging is volledig gerealiseerd.
Ruimte			
6	Leges WABO	€ 75.000	Deze taakstelling is gerealiseerd; er is nog €74.600,- extra aan legesinkomsten ontvangen.
7	Tarieven riolering verlagen/tarieven OZB verhogen	€ 300.000	De aangepaste tarieven zijn verwerkt in de legesverodening; daarmee is de ombuiging ook gerealiseerd.
8	Verkoop gemeentelijke gronden	p.m.	In 2019 is voor €45.000,- extra inkomsten aan grondverkoop ontvangen.
9	Beheerplan Openbaar Groen	€ 11.000	Deze taakstelling is gerealiseerd.
10	Kadaster en Landmeten	€ 2.400	Deze taakstelling is gerealiseerd.
11	Beheerplan Wegen en Vegen	€ 4.000	Deze taakstelling is gerealiseerd.
12	Beheerplan Water verwerkingskosten	€ 10.000	Deze taakstelling is gerealiseerd.
13	Beheerplan Wegen verwerkingskosten	€ 10.000	Deze taakstelling is gerealiseerd.
14	Beheerplan Wegen weginspectie	€ 5.500	Deze taakstelling is gerealiseerd.
15	Voormalige zoutloods Zwarteweg	€ 27.086	Deze ombuiging is niet gerealiseerd omdat de zoutloods nog niet is verkocht. Verkoop vindt plaats binnen zes maanden na het onherroepelijk worden van het bestemmingsplan.
Samenleving			
16	Investeren en doorontwikkelen toegang sociaal domein	€ - 100.000	In 2019 is hiervan €50.000 uitgegeven; het restant is toegevoegd aan de reserve ' Sociaal domein' en kan op een later moment worden ingezet voor vakgerichte opleidingen.
18	Algemene voorziening regioondersteuning (AVR)	€ 115.000	In 2019 is het algemeen maatschappelijk werk omgevormd naar sociaal werk onder de vlag van de AVR. Daarbij is de uitstroom vanuit de AVR zoals verwacht op gang gekomen, conform het ombuigvoorstel is de besparing gerealiseerd.
19	Woningaanpassingen	€ 25.000	Conform het ombuigvoorstel wordt bij complexe woningaanpassingen technisch advies ingewonnen. Het oorspronkelijke budget van €110.900,- is echter bij de voorjaarsnota als bij de najaarsnota met €70.000,- respectievelijk €73.000,- bijgeraamd tot een totaal budget van €253.900,-. In werkelijkheid is er €192.900,- uitgegeven.
20	Specialistische GGZ kennis in het CJG	€ - 35.000	Met ingang van 1 juli 2019 is een GZ-psycholoog toegevoegd aan het CJG. We zien dat de doorverwijzingen vanuit huisartsen nu langzaam op gang komt.
22	Inzet op activerings- en participatiekandidaten	€ - 43.200	In 2019 is met ingang van 1 maart de formatie gespreksvoering voor de participatiewet uitgebreid conform het ombuig voorstel. Er is daarmee meer tijd beschikbaar om de doorstroom van participatie- en activeringskandidaten

€ 5

			naar de re-integratiegroep te vergroten. We zien daar ook de eerste resultaten van.
25	Mantelzorgcompliment	€ 20.500	Het mantelzorgcompliment is in oude vorm gecontinueerd. Op basis van de verordening is geen plafond ingesteld waardoor de ombuiging niet volledig kon worden gerealiseerd. Van de geraamde besparing is €14.000,- gerealiseerd.
26	Subsidies < € 1.000,- (niet overgenomen; burgerparticipatie)		Niet van toepassing.
Overhead			
29	Taakstellende bezuiniging	€ 300.000	Deze ombuiging is onder andere door de inzet van trainees binnen de organisatie gerealiseerd voor 2019.
		€ 856.786	

Bijlage 3: Emu - saldo

				Balansstand	Balansstand	Mutaties
				31-12-2018	31-12-2019	T-1
EMU-SALDO				3.091		
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	1.404	1.328	-76
			Uitzettingen	-	-	-
		Vlottende activa	Uitzettingen	13.142	27.479	14.337
			Liquide middelen	272	210	-62
		Overlopende activa	2.453	1.764	-689	
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	37.695	49.575	11.880
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	12.193	11.861	-332
			Overlopende passiva	3.306	2.177	-1.129
Eventuele boekwinst bij verkoop effecten en (im)materiële vaste activa				-	-	-

Het berekend positieve EMU saldo is € 3.091.000,-. Dat betekent dat in EMU termen € 3.091.000,- via reële transacties met derden meer geld is ontvangen dan is uitgegeven. Daarmee draagt de gemeente positief bij aan het EMU-saldo van Nederland.

Bijlage 4: Investerings mee naar volgend jaar

Investerings automatisering

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7999010	Zaakgericht werken	314.452	27.038	287.414	Eind 2019 is het project zaakgericht werken gestart. In december is besloten dat de voorbereidingsfase moet voldoen aan de nieuwe afspraken in H2O verband. Met ondersteuning van een O&I-adviseur wordt dit begin 2020 opgepakt. Het project loopt hierdoor iets achter op planning en zal waarschijnlijk in 2021 nog doorlopen. Op dit moment is er nog geen reden om aan te nemen dat het beschikbaar gestelde budget ontoereikend zou zijn.

Investerings begraafplaatsen

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7724026	Renovatie Groenstructuur EK, 1301	25.000	18.569	6.431	Budget noodzakelijk voor het aanleggen van nieuwe lobben op de begraafplaats Engelmanskamp
7724200	Wapenveld, div onderhoud 1701	10.000	3.482	6.518	Aandrijving scheidingswand is vervangen. Deur van de sportberging moet nog worden aangepast.
7724201	Wapenveld, led verlichting, 1701	12.000	3.510	8.490	Bij defecten zijn de tl lichtbronnen vervangen door led lichtbronnen. Dit is de komende jaren een doorlopend proces. Het natuurlijke onderhoudsmoment wordt aangemerkt als vervangingsmoment.

Investerings gebouwen

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7120113	W'veld, verv. CV ketel,1701	9.680	2.420	7.260	ja, graag 2500 euro meenemen.Reservering is gedaan voor oa Sprengen College, maar daar loopt een onderzoek naar voor renovatie/vervangende nieuwbouw en brandweerkazerne maar die cv ketel is inmiddels vervangen, heater is nog niet vervangen. Daarnaast is de tennishal in eigendom gekomen die cv ketel/installatie dienen nog werkzaamheden aan uitgevoerd te worden.
7421004	Bouwk.vorz.verh.scholen,B1701	10.000	472	9.528	Horsthoekschool heeft een sterk verouderde en zeer slecht functionerende cv ketel in het deel van de kleuters. Tevens is er geen brandmeldinstallatie aanwezig welke vanuit de wet- en regelgeving wel benodigd is. Brandveiligheid wordt nog nader onderzocht.
7424008	Rhijnsberg - verv. Gymtoestel,1901	10.000	0	10.000	Keuring op het sportmateriaal is uitgevoerd, geen bijzonderheden geconstateerd. MJOP geeft volgend jaar preventief onderhoud voor sporttoestellen weer. Budget daarom beschikbaar houden voor 2021.
7424104	De Heerd - reservering BTW	868.447	59.092	809.355	Proces is nog lopende. Kan nog niet worden afgesloten.

7424106	De Heerd - Laatste fase,1799	75.000	83.883	-8.883	Proces is nog lopende. Kan nog niet worden afgesloten.
7530413	Wapenveld - Led verlichting 1701	9.500	6.990	2.510	Led verlichting in sporthal deels aangepast, met name de sportvelden. Overige armaturen en noodverlichting moeten nog worden omgebouwd. Dat gebeurt op 'natuurlijke' onderhoudsmomenten.
7530414	Wapenveld - Verv.Linoleum, 1801	16.500	0	16.500	In verband met onderzoek naar ontwikkeling ter plaatse van de sporthal zijn de daarmee in relatie staande gebouwen/activiteiten preventief onderhoud on hold gezet. Volgens MJOP dient preventief onderhoud wel uitgevoerd te worden. Graag budget meenemen.
7530415	Wapenveld - Verv. Elec.installatie,1801	12.000	0	12.000	NEN 3140 keuringen dienen nog uitgevoerd te worden.
7530416	Wapenveld - verv. Gymtoestellen, 1901	18.000	1.263	16.737	Keuringen zijn uitgevoerd. Geen bijzonderheden uit naar voren gekomen. Preventief onderhoud stilgelegd in verband met onderzoek naar ontwikkelingsmogelijkheden op deze locatie. Preventief onderhoud bij handhaven sporthal wel weer uitvoeren in 2021. Vandaar verzoek om budget mee te nemen naar 2021.
7530534	Faberhal - Verv.boilers+ exp.vaten, 1401	9.000	0	9.000	Investering groot onderhoud keukenfaciliteiten in 2020.
7530541	Faberhal - Ventilatie/luchtbehandeling	30.000	0	30.000	Keukenrenovatie wordt uitgevoerd in 2020.
7530543	Faberhal - vloerafwerking, 1801	35.000	0	35.000	Investering benodigd volgens MJOP in 2022.
7530544	Faberhal - TL verlichting naar Led, 1801	25.000	10.743	14.257	Tijdens natuurlijke onderhoudsmomenten in relatie tot defecten worden de tl lichtbronnen omgezet naar led lichtbronnen. Een lopend proces, ingezet in 2019.
7530545	Faberhal - Verbetering 1873	20.000	14.774	5.226	Sanitaire ruimten van turnhal vertoonden bouwkundige gebreken. De wanden trokken krom waardoor het tegelwerk los knapte van de ondergrond. Bouwkundig probleem is opgelost. Loskomende wandafwerking moet nog worden aangepakt.
7530546	Faberhal - verv. Gymtoestellen, 1901	15.000	0	15.000	Keuringen uitgevoerd en er volgen herstelkosten voor herstel springbokkasten. Overig budget meenemen naar 2021 voor preventief-/vervangingsonderhoud.
7530625	Veessen - HWA,Hekwerk,dakvent. B1701	11.000	0	11.000	Meenemen naar 2021. Divers groot onderhoud gepland.
7530626	Veessen - dakbedek, sportvloer, 1701	36.000	0	36.000	Sportvloer wordt in 2020 vervangen naar aanleiding van afkeur tijdens keuring.
7530627	Veessen - Verv. Gymtoestellen, 1801	12.500	0	12.500	Touwconstructie moet in 2020 preventief worden vervangen. Bedrag hiervoor benodigd.
7530629	Veessen - verv.E-installatie,1901	6.500	0	6.500	Groot onderhoud is in voorbereiding.
7530631	Veessen - Verv.TL verlichting - Led 1901	19.000	0	19.000	Groot onderhoud wordt voorbereid.
7650009	Flessenberg - Keukenblok,verlichting,170	20.000	0	20.000	Dit jaar wordt er groot onderhoud uitgevoerd aan het speellokaal. Verlichting wordt dan ook aangepakt.

7650010	Flessenberg - Verv. E Installatie, 1801	5.000	0	5.000	Elektrische installatie aanpassen/vervangen naar aanleiding van NEN 3140 keuring.
7724200	Wapenveld, div onderhoud, 1701	10.000	3.482	6.518	Aandrijving scheidingswand is vervangen. Deur van de sportberging moet nog worden aangepast.
7724201	Wapenveld, Led verlichting, 1701	12.000	3.510	8.490	Bij defecten zijn de tl lichtbronnen vervangen door led lichtbronnen. Dit is de komende jaren een doorlopend proces. Het natuurlijke onderhoudsmoment wordt aangemerkt als vervangingsmoment.
7822753	Groteweg - keukenblok, 1701	6.000	0	6.000	Budget nog niet besteed. Graag meenemen naar 2021.
7822754	Algemeen - Verv. CV, 1701	18.400	12.300	6.100	Bij de Horsthoekschool is de hoofd cv ketel vervangen vanwege lekkage van rookgassen. Resterend budget graag meenemen voor verouderde cv toestellen/geisers (vervangen door elektrische boilers).
7822900	Gemeentelijke gebouwen, B1799	490.605	5.686	484.919	Budget samengesteld uit meerdere activiteiten op het gebied van verduurzaming en investeringen op onderhoud. Budget wordt op natuurlijke onderhoudsmomenten aangesproken. Proces is lopende. Gelieve niet af te sluiten.
7960129	Raadhuis - Renovatie,B1799	1.860.508	-655.928	2.516.436	Proces renovatie raadhuis is lopende. Aanbesteding is geweest, aannemer is gekozen, bouwteam wordt opgestart.
7960306	Eperweg - Verbeterpunten B1701	50.000	21.718	28.282	Budget handhaven, proces is lopende naar onderzoek uitbreiding huisvesting.
7960307	Eperweg - Verv.TL Verlichting Led, 1801	30.000	0	30.000	Vervangen TL verlichting door LED verlichting. Installatie wordt in beeld gebracht waarna dit opgepakt kan worden. NEN 3140 keuring heeft voorrang.
7960308	Eperweg - Verv. Elektr.installatie, 1901	8.000	5.288	2.712	Elektrische installatie heeft een afkeur op de NEN 3140. Voorbereiding opgestart om een goedkeur te krijgen op de e-installatie.

Investering onvoorzien

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7210241	Onvoorzien investeringen, 1901	25.000	0	25.000	Er zijn een aantal parkeer,- en verkeerssituatie die nader moeten worden uitgewerkt en opgelost (uitgevoerd).

Investering Platsoenen

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7560014	Renovatie plantsoenen, 1701	100.000	92.129	7.871	Omvormen openbaar groen, div. locaties.
7560016	Renovatie Plantsoenen, 1901	50.000	0	50.000	In 2019 zijn een aantal omvormingsprojecten uitgesteld vanwege de PFAS problematiek. Deze projecten zijn uitgesteld naar 2020.

Investering Riolering

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
-------	--------------	-----------	-----------	---------	-----------

7211999	Distelakker Kloosterakker(niet afschr)	590.000	12.128	577.872	De voorbereiding is in 2019 gestart en de werkzaamheden worden in 2020 uitgevoerd.
7722087	Vervanging drukriolering, 1601	66.391	2.478	63.913	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de mechanische riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk, in gang zetten
7722090	Vervanging drukriolering, B1567	36.399	25.832	10.567	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de mechanische riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk in gang zetten.
7722095	Export DG Dialog (HWA),1701	485.294	242.641	242.653	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk in gang zetten
7722097	Vervanging drukriolering, 1701	41.422	0	41.422	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de mechanische riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk in gang zetten.
7722098	Deelrep. Vrijverval riolering, 1701	49.000	4.863	44.137	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk, in gang zetten.
7722099	Verbetering vuilemissie, 1701	36.272	16.945	19.327	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk in gang zetten.
7722101	Export DG Dialog (HWA),1801	605.026	561.842	43.184	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk in gang zetten.
7722102	Vernieuwen roilering, 1801	66.390	0	66.390	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de riolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe

					geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk in gang zetten.
7722103	Vervanging drukriolering, 1801	245.754	219.622	26.132	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de mechanische riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk, in gang zetten.
7722104	Vervanging gemalen em, 1801	12.540	4.995	7.545	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de mechanische riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de drukriolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk in gang zetten.
7722105	Verbetering vuilemissie, 1801	248.766	6.741	242.025	Op het moment wordt een nulmeting uitgevoerd op de riolering. De eerste berichten zijn dat de vastgestelde investeringen van 2016, 2017 en 2018 noodzakelijk zijn om de riolering op orde te brengen. Grote projecten als de hoogwatergeul hebben er toe geleid dat een achterstand in de vervanging is ontstaan. Dit willen we in 2020, voor zover mogelijk, in gang zetten.
7722106	Export DG Dialog (HWA),1901	283.203	89.243	193.960	In 2019 zijn de voorbereidingswerkzaamheden gestart. In 2020 worden de werkzaamheden uitgevoerd.
7722107	Vernieuwen roilering, 1901	283.017	246.957	36.060	In 2019 zijn de voorbereidingswerkzaamheden gestart. Planning is om de werkzaamheden in 2020 uit te voeren.
7722108	Vervanging drukriolering, 1901	64.554	0	64.554	In 2019 zijn de voorbereidingswerkzaamheden gestart. In 2020 worden de werkzaamheden uitgevoerd.
7722109	Vervanging gemalen EM, 1901	5.000	0	5.000	In 2019 zijn de voorbereidingswerkzaamheden opgestart. In 2020 worden de werkzaamheden in gang gezet.
7722110	Verbetering vuilemissie, 1901	330.689	279.156	51.533	De voorbereidingen van de werkzaamheden zijn in 2019 gestart. In 2020 worden de werkzaamheden buiten in gang gezet.

Investering Speelplan

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7580015	Investeringen speelplan, B1901	25.000	0	25.000	Renovatie/vervanging speelplek is in 2019 uitgesteld. Deze is doorgeschoven naar 2020

Investering Sport

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7531520	Verv.bereg.instal, bron, ond.w.pomp,1601	40.000	11.448	28.552	Afgelopen jaar zijn de slangen en pomp voor de beregeningsinstallatie bij voetbalvereniging vv Heerde vervangen. Budget dient behouden te blijven voor toekomstige vervanging/reparaties.

7531524	Renovatie sportvelden, b1801	40.000	30.307	9.693	Afgelopen jaar zijn op meerdere sportparken hekwerken geplaatst/vervangen. Er staat nog een restbedrag open dat voor toekomstige vervanging gebruikt kan worden.
7531525	Ver.sportvelden div.object,B1901	7.500	6.330	1.170	In 2019 is een gedeelte van het budget uitgegeven aan herstel van de voetbalvelden bij SEH. Hier was schade ontstaan door de wilde zwijnen. Het resterend budget dient behouden te blijven voor toekomstige uitgaven.
7531526	Renovatie sportvelden, B1901	40.000	0	40.000	Nog geen budget uitgegeven. Budget dient behouden te blijven in verband met mogelijke subsidie aanvragen van de sportverenigingen

Investering Toerisme

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7560120	Verbet.fietsvoorziening Kamperweg,1701	350.000	254.881	95.119	De omschrijving is niet correct. Het fietspad langs de Eperweg is vernieuwd en het fietspad over de spoorbaan tussen de Elburgerweg en Bovenkamp. Het resterende bedrag is gereserveerd voor het verbeteren van het fietspad tussen het Heerderstrand en de Elburgerweg. Het probleem is dat de vergunningen nog niet worden afgegeven door de Provincie Gelderland.
7560124	Verbetering fietsvoorziening, 1901	200.000	189.894	10.106	De fietspaden langs de Groteweg in Wapenveld zijn vernieuwd. Het resterende bedrag is gereserveerd voor een bijdrage van een snelle fietsroute Epe-Zwolle.

Investering Tractie

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7960776	Bestelauto plus kraan 1, 1601	51.000	0	51.000	Aanbesteding loopt.
7960777	Bestelauto plus kraan 2, 1601	51.000	0	51.000	Aanbesteding loopt.
7960900	Tractie investeringen	405.406	0	405.406	We proberen zo lang mogelijk met bestaande tractie te doen. Maar op het moment dat vervangen moet worden, is de noodzaak ook acuut en moet er voldoende geld beschikbaar zijn. Er is veel tractie dat ruimschoots over de afschrijvingstermijn heen gaat maar ook op de laatste benen loopt. De meetwagen is vervangen door een elektrische auto in 2018. Deze kent een nieuwe afschrijvingstermijn en komt voorlopig nog niet op de lijst voor te vervangen tractie.

Onderbouwing tractie

oud nummer	Investering	Bedrag
7960723	Hogedrukreiniger 2006	€ 8.000,-
7960727	Bladzuigwagen 2007	€ 9.500,-

7960734	Meetwagen 2008	€ 21.000,-
7960735	Rolbezem 2008	€ 7.000,-
7960747	Peugeot Partner 2009	€ 21.000,-
7960753	Voorlader 2010	€ 12.000,-
7960754	Frees 2010	€ 8.000,-
7960758	Klein materiaal 2011	€ 1.365,-
7960759	Grasmachines 2011	€ 10.000,-
7960767	Takkenversnipperaar 2012	€ 24.000,-
7960768	Klein materiaal 2012	€ 5.000,-
7960770	Verv. Sneeuwploeg 2013	€ 15.000,-
7960773	Aanhanger/ bladwagen 2015	€ 9.500,-
7960774	Cultivator 2015	€ 10.000,-
7960775	Bladblazer 2015	€ 9.000,-
	Mini kipper 1701	€ 21.500,-
	Bestelauto 1701	€ 21.000,-
	Bestelauto 1701	€ 21.000,-
	Vrachtauto 1801	€ 135.000,-
	Piaggio Porter 1801	€ 15.000,-
2018	Peugeot RP 911 F, 1800 (7961015)	- € 22.459,-
2019	Vrachtauto 1901	€ 35.000,-
2019	Weidesleep, 1901	€ 6.000,-
2019	Piaggio porter 1901	€ 3.000,-
Totaal investering	7960900	€ 405.406,-

deze is
vervangen
door
Elektrische
auto.

Investering Verkeersveiligheid

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7211035	Actualisatie GVVP, 1701	25.000	7.522	17.478	De opdracht voor het actualiseren van het GVVP te verstrekt. In 2019 is de voorbereiding gestart en de afronding is in 2020
7211037	Aanp. conflictsituatie GVVP, B1901	25.000	9.358	15.642	Aanpassing wegmarkering Groteweg Wapenveld. In 2020 is er een opdracht verstrekt om voor de Oude IJssel de wegmarkering aan te passen (60 km/h) en een verhoogd plateau aan te brengen met de kruising Hondehoekseweg.

Investering Wegen

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7210236	Reconstructie wegen, 1701	35.000	18.129	16.871	Deze investering moet mee naar volgend jaar, omdat alle mutaties als gevolg van de Hoogwatergeul nog niet zijn verwerkt.
7210240	Reconstructie wegen, 1901	250.000	95.902	154.098	herinrichting Bomenbuurt is afgerond. De herinrichting van de Zwaaiolk in Wapenveld loopt nog door in 2020. De planning is dat deze werkzaamheden medio april 2020 zijn afgerond

Bijlage 5: Investerings afgesloten

Investerings begraaftplaatsen

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7724030	W'veld, schutting 1907	0	21.796	-21.796	Op de begraafplaats aan de Kwartelweg in Wapenveld is in 2019 (afgelopen jaar) een schutting geplaatst. Het project is afgerond.

Investerings gebouwen

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7120115	W'veld, vervanging buitenkozijnen 1801	12.000	0	12.000	
7421005	Bouwk.voorz.verh.scholen,B1801	10.000	0	10.000	Budget niet aangesproken, beheer schulden ligt bij schoolbesturen. Achterstallig onderhoud is voor zover mogelijk, muv Sprengen College, afgehandeld.
7421006	Bouwk.voorz.verh.scholen, B1901	0	0	0	Budget niet aangesproken. Onderhoud onderwijshuisvesting ligt bij schoolbesturen
7530628	Veessen - Vervanging CV	7.000	7.028	-28	CV is vervangen.

7530630	Veessen - verg.gymtoestellen, 1901	0	19.857	-19.857	Vervanging heeft plaats gevonden, graag afsluiten. Afkeur op klimrek en basketbal voorziening. Vervanging heeft plaats gevonden. Helaas meer afkeur dan in MJOP aangegeven.
7530800	Gem.gebouwen - Zonnepanelen	293.000	289.877	3.123	Zonnepanelen zijn aangebracht op meerdere gebouwen.
7630202	Hof Cramer - verv.b.kozijnen, dakop1901,	0	0	0	Hof van Cramer is geschilderd in 2018 en alle rotte delen zijn hersteld. Er loopt een haalbaarheidsonderzoek naar een Hof van Cramer in het centrum van Wapenveld. Kozijn vervanging wordt niet ingezet tot er helderheid is of dit doorgaat.

Investing onvoorzien

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7210237	Klein onvoorzien wegen, B1701	29.175	20.892	8.283	afgerond
7210238	Onvoorzien investeringen, 1801	25.000	23.243	1.757	Aanpassing bewegwijzering ISALA en openbare verlichting Groteweg

Investing Openbaar groen

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7560010	Herplant bomen Bonenburgerlaan, 1407	30.000	15.517	14.483	In 2015 is circa 15.500,- euro uitgegeven aan het rooien en herplanten van de bomen langs de Bonenburgerlaan. Dit project is afgerond. In navolging van de bomen langs de Bonenburgerlaan dienen de bomen langs de Grifdijk vervangen te worden. Voor dit project zal een nieuwe investering aangevraagd worden.

Investing Openbare verlichting

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7210616	Vern. openbare verlichting,1801	80.000	82.566	-2.566	Afgerond.
7210617	Vern. Openbare verlichtingen, B1901	80.000	92.652	-12.652	Budget is met een bedrag van € 12.652,- overschreden. Reden hiervoor is dat de aannemer de kosten van de infrastructuur voor OV-verlichting in het plangebied Wendhorst bij ons heeft neergelegd. De ontwikkelaar heeft hier het recht toe en wij zijn verplicht deze kosten te vergoeden. De ontwikkelaar heeft een periode van zes jaar om deze kosten te claimen en dat gebeurt vrijwel altijd na afronding. Nu heeft de aannemer de kosten vroegtijdig geclaimd, terwijl de opdrachten voor 2019 al waren gegeven.

Investing Riolering

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7210054	Reconstruction Beatrixweg, 1801	50.000	35.029	14.971	De reconstructie is afgerond.
7722089	Vernieuwing vrijval riool, b1567	10.386	10.396	-10	De werkzaamheden betreffende de vervanging van de riolering zijn uitgevoerd.

7723000	Ondergrondse containers, 2019	0	52.070	-52.070	Zonder besluitvorming van de raad
---------	-------------------------------	---	--------	---------	-----------------------------------

Investering Speelplan

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7580014	Investeringen speelplan, B1801	25.000	23.763	1.237	In 2019 is de speelplek in het Van Apeldoornshof vervangen. Project afgerond, geen uitgaven meer verwacht.

Investering Sport

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7531522	Sportvelden renovatie,B1701	40.000	40.000	0	Volledig budget uitgegeven aan diverse werkzaamheden omtrent renovatie sportvelden.
7531523	Ver.sportvelden div objecten, B1801	7.500	7.937	-437	Investering kan worden afgerond. Budget uitgegeven aan diverse werkzaamheden en investeringen in het kader van de privatisering sportverenigingen.

Investering Toerisme

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7560117	Natuurtransferium, 1401	57.000	60.612	-3.612	
7560122	Ren. Recreatieve Fietspaden, 1801	30.000	36.479	-6.479	fietspad Weteringdijk verbeterd

Investering Verkeersveiligheid

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7211036	Aanpassing conflictsituatie GVVP, 1801	25.000	25.074	-74	Aanpassing snelheidsverlaging Groteweg in Wapenveld

Investering Wegen

Order	Omschrijving	Begroting	werkelijk	restant	opmerking
7210051	Wapenveld- zwartepaard ,17				Het nieuwbouw project Het Zwartepaard in Wapenveld is afgerond. De infrastructuur en groenvoorziening rondom de nieuwbouw is aangepast en gereed.
7210234	Grasbetonstenen buitenwegen, 1601	40.000	39.758	242	Aanleg grasbetonstenen Kerkdijk en IJsseldijk en aanleg bermbeton Kloosterweg
7210239	Grasbeton buitenwegen, 1801	40.000	40.027	-27	Aanleg bermbeton Kloosterweg en grasbetonstenen IJsseldijk
7210242	Reconstructie wegen HWG, 1901	200.000	200.588	-588	De Oenerweg .en Kloosterweg zijn hersteld (transportwegen HWG)

Bijlage 6: Begrotingsrechtmatigheid

Conform de kadernota rechtmatigheid dient de jaarrekening rechtmatig tot stand te komen. Bij de rechtmatigheidscontrole vormt het begrotingscriterium een belangrijk toetsingscriterium. In de toelichting op het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) wordt begrotingsrechtmatigheid omschreven als:

‘Financiële beheershandelingen, die ten grondslag liggen aan de baten en lasten, alsmede de balansposten, dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting en hiermee samenhangende programma’s (begrotingscriterium). In de begroting zijn de maxima voor de lasten vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Dit houdt in dat de financiële beheershandelingen dienen te passen binnen de begroting, waarbij het juiste programma, de toereikendheid van het begrotingsbedrag, alsmede het begrotingsjaar van belang zijn’.

Begrotingsafwijkingen en –overschrijdingen (beleidsmatig en/of financieel) behoeven autorisatie door de raad. In de regel zullen begrotingswijzigingen vooraf door het college aan de raad worden voorgelegd ter autorisatie. Hiermee wordt toestemming gevraagd voor het te realiseren beleid en voor de besteding van het benodigde bedrag. Alleen als de omstandigheden een autorisatie vooraf niet mogelijk maken, zal achteraf een begrotingswijziging moeten worden voorgelegd. Indien de raad ermee instemt wordt de besteding alsnog geautoriseerd en is deze rechtmatig. Begrotingswijzigingen moeten volgens de Gemeentewet tijdens het jaar zelf nog door de raad worden vastgesteld.

Met het vaststellen van de tussentijdse rapportages (voorjaars- en najaarsnota) door de raad zijn de budgetten bijgesteld en zijn daarmee de begrotingsafwijkingen en –overschrijdingen rechtmatig.

Een toelichting op het restant van de begrotingsafwijkingen en –overschrijdingen zijn in deze jaarstukken toegelicht in de programma’s. Onder het onderdeel ‘toelichting op de producten’ zijn de verschillen in deze zichtbaar gemaakt en verklaard. Met de vaststelling van de jaarstukken zijn deze bijstellingen rechtmatig.

Bijlage 7: Afkortingenlijst

AED	= automatische externe defibrillator
AmvB	= Algemene maatregel van Bestuur
AMW	= Algemeen Maatschappelijk Werk
AOV-er	= Ambtenaar Openbare Veiligheid
APV	= Algemeen Plaatselijke Verordening
Arbo	= Arbeidsomstandigheden
AU	= Algemene Uitkering
AWBZ	= Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
BAG	= Basisregistratie Adressen en Gebouwen
BB	= Bijzondere Bijstand
BBO	= Bijzonder Basis Onderwijs

BBV = Besluit Begroting en Verantwoording
Bbz = Besluit bijstandverlening zelfstandigen
Begr.wijz. = begrotingswijziging
BGT = Basiskaart Grootschalige Topografie
BJZ = Bureau Jeugdzorg
BNG = Bank Nederlandse Gemeenten
Bofv = Bestuurlijk overleg financiële verhoudingen
BRO = Besluit Ruimtelijke Ordening
BRP = Basis Registratie Personen
BSHW = Brede School Heerde West
BTW = Bruto Toegevoegde Waarde
BV = Besloten Vennootschap
BWS = Besluit woning gebonden subsidies

c.q. = casu quo
CAK = Centraal Administratie Kantoor
Cao = Collectieve arbeidsovereenkomst
CJG = Centra Jeugd en Gezin
CMS = contentmanagementsysteem
CVN = Centraal Veluws Natuurgebied

d.d. = de dato
DD JGZ = Digitaal Dossier Jeugdgezondheidszorg
DigiD = Digitale identiteit
DLG = Dienst Landelijk Gebied
DVA = dienstverleningsafspraken

e.d. = en dergelijke
EG = Europese Gemeenschap
E-gem = Elektronische gemeenten
EKD = Elektronisch Kinddossier
EMU = Economische en Monetaire Unie

EPC	= Energie Prestatie Coëfficiënt
etc.	= et cetera
EVA	= Epe, Voorst en Apeldoorn
Fido	= Financiering decentrale overheden
fte	= fulltime-equivalent
FWI	= Fonds Werk en Inkomen
GAP	= Gemeentelijk Afkoppel Plan
GBA	= Gemeentelijke Basis Administratie
GBKN	= Grootschalige Basiskaart Nederland
GFT	= Groente, Fruit en Tuin
GGD	= Gemeenschappelijke Gezondheidsdienst
GGNet	= Geestelijke Gezondheidszorg Net (instelling voor geestelijke gezondheidszorg)
GGZ	= Geestelijke Gezondheidszorg
GHOR	= Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GPR	= Gemeentelijke Praktijk Richtlijn
GRP	= Gemeentelijk rioleringsplan
GVVP	= Gemeentelijk Verkeers- en Vervoersplan
H2O	= Hattem, Heerde en Oldebroek
ha.	= hectare
HAVO	= hoger algemeen voortgezet onderwijs
HHV	= Heerder Historische Vereniging
HOF	= Houdbare Overheidsfinanciën
HUP	= Handhavings Uitvoerings Programma
HV	= Huishoudelijke Verzorging
IAU	= Incidenteel aanvullende uitkering
i.h.k.v.	= in het kader van
I&M	= Infrastructuur en Milieu

i.o.	= in oprichting
i.r.t.	= in relatie tot
ICT	= informatie- en communicatietechnologie
ID-kaart	= Identiteitskaart
IOAW	= Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	= Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
ISV	= Investeringsbudget stedelijke vernieuwing
JCO	= Justitieel casusoverleg
KCC	= Klant Contact Centrum
KWP3	= Kwalitatief Woonprogramma 2010-2019
LEA	= Lokale Educatieve Agenda
LOP	= landschapsontwikkelingsplan
m.b.t.	= met betrekking tot
m ²	= vierkante meter
M2A	= project modernisering applicatielandschap
mbo	= middelbaar beroeps onderwijs
MD Veluwe	= Maatschappelijke Dienstverlening Veluwe
MDT	= Multi Disciplinair Team
Mer	= Milieueffectrapportage
MFA	= multifunctionele accommodatie
MPG	= Meerjaren Prognose Grondexploitatie
MT	= Managementteam

NAW	= Naam, adres en woonplaats
NEN	= Nederlandse norm
NHR	= Nieuwe Handels Register
NIEGG	= Niet in exploitatie genomen gronden
n.l.	= namelijk
NOG	= Noord- en Oost Gelderland
NSVV	= Nederlandse Stichting voor Verlichtingskunde
NT	= Nederlandse Taal
NUP	= Nationaal Uitvoerings Programma
NV	= Naamloze Vennootschap
o.a.	= onder andere
OAB	= Onderwijs Achterstanden Beleid
OBO	= Openbaar Basis Onderwijs
ODNV	= Omgevingsdienst Noord- Veluwe
OEM	= Overige eigen middelen
OKE	= Wet ontwikkelingskansen door kwaliteit en educatie
OM	= Openbaar Ministerie
OW	= Openbare Werken
OZB	= Onroerende Zaak Belasting
PDCA	= Plan, Do, Check en Act
PDR	= Programma Directie Rijkswaterstaat
pgb	= Persoonsgebonden budget
PGO	= Patiënten-, gehandicaptenorganisatie en ouderenbonden
PGO	= Periodiek Gezondheids Onderzoek
PIOFACH	= Personeel, Inkoop, Organisatie, Financiën, Automatisering, Communicatie, Huisvesting
PKB	= planologische kernbeslissing
pva	= plan van aanpak
P&C cyclus	= Planning- en control cyclus

RDW	= Rijksdienst Wegverkeer
RGV	= Recreatiegemeenschap Veluwe
RIP	= Rijksinpassingsplan
RMC/VSV	= Regionaal meld- en coördinatiepunt vroegtijdig schoolverlaten
RNV	= Regio Noord-Veluwe
RO	= Ruimtelijke ontwikkeling
ROD	= Regionale Omgevingsdiensten
ROVA	= Regionale Organisatie Verwijdering Afvalstoffen
RPD	= Regionaal Programma Bedrijventerreinen
RROL	= Regionale Regeling Operationele Leiding
RUD	= Regionale Uitvoeringsdiensten
SLOK	= Stimulering van Lokale Klimaatinitiatieven
soza	= sociale zaken
t.b.v.	= ten behoeve van
TOP	= toeristisch overstap punt
UWV	= Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VAVO	= Voortgezet algemeen volwassenenonderwijs
VBT	= Veluws Bureau voor Toerisme
vm.	= Voormalig
VNG	= Vereniging van Nederlandse gemeenten
VNOG	= Veiligheidsregio Noord- en Oost Gelderland
VOF	= Vennootschap onder firma
VRM	= Veiligheid, Ruimte en Milieu
VROM	= Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer
VSV	= Vroegtijdig schoolverlaten
VTH	= Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving
VVE	= Voor- en Vroegschoolse Educatie

vwo = voortgezet wetenschappelijke onderwijs
VWS = Volksgezondheid, Welzijn en Sport

Wabo = Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WGS = Wet gemeentelijke schuldhulpverlening
WIJ = Wet Investeren in Jongeren
WION = Wet Informatie Ondergrondse Netwerken
WIW = Wet inschakeling werkzoekenden
WMO = Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wob = Wet openbaarheid van bestuur
WOZ = Wet Onroerende Zaken
WRO = Wet Ruimtelijke Ordening
WSNP = Wet Schuldsanering Natuurlijke Personen
Wsw = Wet sociale werkvoorziening
WWB = Wet Werk en Bijstand
ZAT = Zorg Advies Team
ZAS = Ziekteverzuim als signaal